

1. Ҳара ҳазустоу

Евроеидгыла анапшәцәа рмиссия (EUMM) абзьар змам анапшәцәа рмиссия ҳауп, уи Евроеидгыла еиқәннаршәеит (EU) 2008 шықәса, цәйбрамза 15. Ҳарт амиссия ақны 200 өйк инеиҳаны анапшәцәа ҳақоуп Евроеидгыла зегзы ақнитә. Ҳара ҳофис хада Қарта икоуп, егырыахь аргионалтә аофисқәа - Гори, Мцхетеи, Жәыргыты. Ҳарт ҳаңәйкүп 11 атәйлауааратә амиссия CSDP ақнитә, Евроеидгыла анапхара зызнауа х-континентк рөи.

2. Ашъатা

Евроеидгыла абжыңақазарала знапыатдағыз 2008 шықәса, нанхәамза 12 ф-пунктк змаз аиқәшаҳатра иннартәеит хәымштәи аибашьра Қырттәылеи Үрыстәылеи рыбжъара. Аганқәа рыла аиқәшаҳатра анағзара ахылаңшразы Евро Ахеилак 2008 шықәса, цәйбрамза 15 инанагзейт атәйлауааратә анапшыратә амиссия ашъақәыргылара. Өымчыбжъа рыла, жытара 1 азы Евроеидгыла ақәфиара аманы ишъақәннаргылелит 200-өйк инеиҳаны анапшәцәа рмобилизация. Уи анапшығыз зегзы реиҳаза ирласыз амобилизация акын, Евроеидгыла уаанза ишъақәннаргылахъязрыкнытә.

Амиссия азын ихадаз адтца Қырттәыла еиңш, иара убас аргион ақны аамтараңаатәи атышәынтаалара азы ахәтә алатдара. Аиғагылара алахәыла аганқәа рыбжъара аиғара алартәәра авгаразы амиссия иаҳылаңшует, аинформация еизнагоит, анализ азнауеит, аҳасабрба армазеиуеит аиғагылара иамадоу азтаарақәеи, аинформациии, ахтысқәа рымғапысра Қырттәыла ақны.

3. Ҳара ҳмандалат

Атышәынтаалара:

Ҳара атышәынтаалареи, ашәартадареи ашъақәыргыларағы ҳахәтә алахәтоит аргион зехынцъара. Аңсныи, Аахыт Үаптәылеи аиқәшагатә ацәаҳәа рәни ҳарт 24/7 еснагы ҳақоуп, уи апреенциатә аеффект амоуп: аганқәа ирдыруеит ҳара апатрульра шымғапаҳго, ҳарт ҳашаҳатхар шықало, рдыруеит иарбынзаалак усзаалак ҳапырхагаоит иарбынзаалак аиғара қаздо акы. Үрт ирдыруеит, нағыы аҳасабрба имғапгаз ахтыс азы ишҳармазеиуа. Еснагытәи ҳара ҳақазаара ацхыраара азнауеит атышәынтаалара атыпқәа рөи, иазнархәуеит ашәартадара ауаапсыра рзы аиғагылара аганқәа ирылам рзы.

Уи адагы, ҳарт иҳамоуп агәреибагара аиңашақәыргылараз иакымкәа амеханизмкәа, уи ацхыраара азнауеит, аинформация аитыңыңсахлара аиғагыларатә аганқәа рыбжъара, азтаара ма аинформация аилыргара атакхара анықоу.

Анорматәра: Иара убас ҳарт ҳаңхраауеит апстазааратә аритм ахъ ахынхәра, ауаапсыра рзы, зегзы реиҳаза аиғагылара амшала апхаста зауз ауаа рзы. Ҳарт еизаңгоит аинформация ауаапсыра рзинкәеи, ртакхарақәеи, иаҳхәап рхы иақәитұны анеиааиразы, азы аиура алшареи. Анағс ари аинформация, хымпәда ацхыраара ақатцара зылшо рахъ инаҳаштүеит.

Агәреибагара аиташъақәыргылара: Ҳарт ацхыраара ахтоит аганқәа ығәреибагара аиташъақәыргылағы, уи ацхыраара азнауеит аиғыхара армачра, апревенция аћны ҳарт еснагъ амониторинги, аиғацәажәареи амшала, Евроеидгыла анапшыратә амиссия ацәаҳашы, аинцидентқәа ығревенциие, урт анырра ызыреи амеханизмкәа (**IPRM**) ыла. Иара убас амиссия иамоуп агәрагара аиташъақәыргылара алшара, уи афинансрка атаоит апроект хәйчкәа, хықәкыс иамоуп аиғацәажәарақәеи, аизықазаашъақәеи ышъақәыргылара анхаңацәа рөбы.

Евроеидгылатаполитикаазын аинформация алартқәара: Атыхәтәаны ахъпшымрада, обективлара аинформация атарала ҳарт ҳахәта алахтоит Евроеидгылеи, амиссия алахәыла атәылақәеи адәныкатәи аполитика анағзарағы Қырттәылеи, аргион зехынцъареи. Иара убас ҳара ҳахәта алахтоит, Женеватәи жәларбжъаратәи аиғацәажәарақәа (**GID**) ҳрылахәуп.

Ахылаңшра

Ҳарт анапшра наҳаңзорит 24 саат, шықәсык 365 мшы имарианы ишәышшоит ҳажәдьрыр ажәғанпштәи змоу амашынақәеи ма шыапыла ихәфөу арельефқәа ыла..

Анапшыңцәа ҳара ҳантыттара аофискәа Мцхета, Гори, Жәырғыт рөбы хпа иңдиоу агәиңкәа ыла ишоуп. Администраивтә ҳәаатә ацәаҳәатә анапшыңцәа иахылаңшвеит административтә ҳәаатә ацәаҳәа, уи ааигәасигәатә атыпкәа. Урт иахылаңшвеит рхы иақәйтны анаиаира административтәхәа ацәаҳәағы, «абордеризациатә» активрақәауақа апынгыларақәа ығаттара иаҳәап ателеиларсқәа, анықәаратә адетеңторкәа, анашыттара абаақәа, аспектисттә регионкәа ығабагы Қырттәыла еғьыи атакырадыыл еиңәйзшо. Атәылауаа ршәартадаратә патруль иашыкласшвеит ауаапсыра рзинкәа ртагылазаашъа аиғагылара амшала азарал зауз анхаңацәа рөбы, мчыла ақетра зықәшәаз ауаа (ахтәацәа) урт ахеиланхо.

4. ҳара ҳус

Амиссия ахәта аланатдоит ақыраамтатәи атышәынтәалара аиқәыршәарағы, Қырттәыла еипш иара убас агәыла аргион аћны, административтә аиқәшагатә ацәаҳәа аћны амониторинг анағзарала, агәреибагара аиташъақәыргыларатә аусмашағатәкәеи, ихъпшым аинформация армазеиралеи.

Ахасабрбатә апатруль иашыкласшвеит аиқәшашаңтрақәа ынагзара, знапы атсанарышхыоу амиссиеи, Қырттәыла ахыхъчаратәи, адәныкатәи рускәа рминистррақәа, иара убас Қырттәыла ахәынтқарратә ашәартадаратә матцур. Арт аиқәшашаңтрақәа алшара рнаңтоит анапшыңцәа рнеира атыпкәа рахъ, иахылаңшыр арратәи, аполициатә активрақәа.

Ағерагара аргылары

Ергнегтәи аинциндентқәа рыпревенциеи урт анырра рyzура амеханизмкәеи
Ергнегтәи аинциндентқәа рыпревенциеи урт анырра рyzура амеханизмкәеи рефасилитациеи, рmodерациеи Евроеидгыла анапшыратә миссия (EUMM) Европатә ашәртәдареи, аусеицуруеи аиекаара (OSCE) инарыгзоит, иалахәуп ахатарнакцәа Қырттәылеи, Урыстәылеи, де фактоУапстәыла аиҳабыра рkнытә. Мызкы ғынтә имфаңысу аиңыларақәа ирнатоит алшара аганқәа ишиашоу реиңылара, дарадара амформация реитныңсахлареи, икәлаз ахтысқәа реилыргареи, урт рыхасабреи, изакәйтә нырреи ирнато Аахыт. Уапстәыла административтә ҳәа ацәахәа ақны инх ауаапсыра рзы. Иарбоу азтаарапақәа иалазар қалоит «абордеризациат» аобиектқәа рyrгылара, анеиаира рхы иақәитны, уаапсыра рyrбаандаетәра ахтысқәа. Иарбоу аиңыларақәа иалтшәаны аңышәатә ақәфиарақәа- итаркыз ауаа рхы ақәиттәра, урт аграртә мзыңкәа рыла иахысит административтә аикәшагатә цәаҳәа, даеа атыңын тәи ақыта ақны инх ауаа рзы ихадоу азтаарапақәа. Ас еиңш икоу азнеирақәа ихырхагахеит ағерагареи, аусеицуруеи ашыақырыгыларағы.

Евроеидгылатә анапшыратә миссия иара убас иалахәуп Гал аинциндентқәа рыпревенциеи урт анырра рyzура амеханизмкәеи реиңыларағы, уи ахантәафра азнауеит ЕАР, еиднакылоит Қырттәыла, Урыстәыла де фактоАңсны аиҳабыра ахатарнакцәа. Урт хыкәкыс иримоуп аиттахара аптырхра, азтаарапақәа реиқәрышәара Аңснын тәи администривтә ҳәа ацәахәа ақны. Аиңыларақәа уажәи азын иаанкылоуп, аха икәлар алшоит еиң иаарласны иалагар.

Амиссия ацәахәашы

Аинцинденткәа рыпревенциеи урт анырра рyzура амеханизмкәеи реиңыларақәа иара убас иамадоуп Евроеидгыла анапшыратә амиссия ацәахәашы. Уи аиттыххара армачра иамсоуп ателтә аформала: алшара рнатоит аганқәа амформация аитныңсахлара 24 саат рығнұтқа, амбыжъ зегы, иарбынзаалак хтысзаалак, аамта ахмырдакәа рыхасабра заңаху, азғымынчара зызутәу. Евроеидгыла анапшыратә амиссия ацәахәашы ақазаара аимадарақәа рзы ихәта хадоуп аганқәа зегы рзы: ацәахәашы иаднакылоит атәтәақәа зегы анағс адырра рнатоит аганқәа зегы. Ацәахәашы ақны еилыргу азтаарапақәа ирылоуп акыр инартбаау азтаарапақәа, иаҳхәап: ағерагара аргылара, амформация аитныңсахлара, абаандатәра азтаарапақәа, аиригациатә азтаарапақәа, анеиааира амедицинатә атакхарақәа рзы ухәа уб.егъ. Ацәахәашы акыр ахырхагара қаздо акәхеит алахәылаңа рзы ирзеңшү агәаанагарақәа реиқәрышәара азы, ахтысқәа анырра рyzура азтаарапақәа рзыи, аиттыххара армачреи. Ацәахәашы ақтивра амоуп шықәсык ала 2,500 - нтә.

Женеватә жәларбжъаратәи аиғацәажәарақәа

Женеватә жәларбжъаратәи аиғацәажәарақәа иалагеит (**GID**) Женева, Швециара ақны, 2008 шықәса, жұтаара мзазы. Аиғацәажәарақәа мөғапысуеит шықәсык пшынта, аицхантәағы Евроеидгылеи (EU), Европатә ашәртәдареи, аусеицуруеи аиекаара (OSCE), ЕАР UN, иара убас иалахәуп аиғағылара иалахәу аганқәеи, Америкатә еиду аштатқәеи.

Аинцидентқәа ырпревенциеи урт анырра ырзура амеханизмқәа атыпқәа рөы икоу ауадафрақәа реикәрышәара амәа аиғагылара анырра атқа икоу анхафцәа рзы имфаңнагозар, Женеватә жәларбжъаратәи аиғацәажәарақәа уи акызатәык ауп жәларбжъаратәи азхатада змоу аполитикатә формат, уақа Қыртәыла аиғагылара аиқәрышәара амәақәа ахьеилдырго. Женеватә жәларбжъаратәи аиғацәажәарақәа рөы Евроеидгыла анапшыратә амиссия ароль аицхантәафцәа ирыднагалоит атып ақны икоу ахтысқәа ирызку айнформация, иара убас аганқәа адырра ыртара атыхәтәантәи ахтысқәа ирызку араунд иалағаанза.

Евроеидгылатә аполитика иазку адырра

Евроеидгылатә анапшыратә амиссия еиқәрышәан, агәрагаратә дырра ахытқырта хада еипш, Евроеидгыла аилазаашьеи, иалахәу атәилақәеи, иара убас инартбаау жәларбжъаратәи ауаажәлларра рзы, Қыртәыла ашәартадаратә ҭагылазаашья ахь аинтирес змоу рзы. Иақәнаго атагылазаашья аан, айнформация ыртсоит изықәнаго атыптынтай, амилаңтәи, жәларбжъаратәи аиғекаарақәа, атакпхықәра зду иақәнаго ацхыраара азурасы.

Атыхәтәаны, ҳара ҳаҳасабрбақәа алшара ынтоит Евроеидгылеи, уи иалахәу атәилақәеи идырмазеираз еиғу аполитика Қыртәылағы, арегион зехынцьареи. Ҳарт еснағы ҳхы иаҳархәоит «Аус ахъпшымра» апринцип – аҳасабырба шъақәгылазар ауп афактқәа ырла, иобективны.

5. Ақәғиарақәеи, ауадафрақәеи

Амиссия еснағы ыншыклатшүеит, иармазеиует аҳасабрба, имазеуп иарласны анырра азурасы ағәып аматцуранықәареи, аимадаратә амфақәеи ырла, уи ароль хада нанагзойт администривтә ҳәаа ацәаҳа ақны ашәартадара атагылазаашья адиналиказы. Уаанза ахтысра рцәаны ианықаз, уажәы еиҳа итышәынтәалоуп, ахтысқәа еиҳа имачуп.

Аха, атышәынтәалара еиҳарал ирнубаалоит аиғагылара амшала еиҳараңак азарал зауыз ауаапсыра рәкны изызхаяу ауадафрақәа рфон ала- еиҳараңак ахәсеи, ахаңәеи, ахәычқәеи, администривтә ҳәаа инахығаны инхорзы. Имфаңысу «абордеризация» иеем анырра ынтоит рхы иақәитны анеиааиреи, ирыхъярц рсоциалтә еимадарақәа, рхатәи зинқәа ырхъчарағы, амали, раагалыхи, ахәычқәа рзинқәа атқаралшара аиура рхатәи бывшәала. Ҳара ҳманда иаңданакуа ақны, ихадоу уадафраны иаанхойт ҳара иҳамоу еитқаку анапшыра амфаңгара Ағсныи, Аахыт Үапстәылеи арегионқәа рөы.

Ахыннатә инаркны ҳарт мап ҳцәырkit Қыртәыла атқырадгыл зехынцьара ақны ҳус анагзараң, ҳара ҳманда иаңданакуеит Қыртәыла атқырадгыл зегзы. Атқырадгыл зегзы ахь анеирала иаңнырхаян алабәабара, иалаңатқон атабыргра иқалахъоу ахтысқәа рзы, иармаңуан анағстә адистабилизирратә ахтысқәа ырқалара ашәарта.

Ҳарт ағәыңра ҳамоуп, мышкы зны ақыраамтатәи аиғагылара аңтәара қалоит, атып ақны иқалом ҳара иҳаипшу амиссияқәа, уи атакхара қалом, уаанза, амиссия инанагзойт апатрульра уахгы өүнгзы, ахәта аланаңтоит арегион ақны атышәынтәалара ашыақәырғәгәара аус ақны.

www.eumm.eu

@eummgeorgia